

POPIS TRASY 003

Bischofstein - Čáp - Bischofstein

vhodné	pouze pro pěší turisty
délka	4 km
fotografie	http://www.milan-skoda.cz/fotogalerie_2014.htm

Na úvod si vysvětlíme názvosloví Bischofstein a Skály. Dominantou hřebenu Jiráskových skal je totiž skalní zub jehož vrchol nám při pohledu na něj silně připomene pohled na biskupskou čapku, které se říká mitra. Ačkoli se ve středověku před osídlením původně tento skalní útvar nazýval Katzenstein (Kočičí hrad), díky právě popsanému vzhledu, dostal později v německém názvosloví pojmenování Bischofstein, tedy Biskupský kámen (691 m n.m.). Jelikož byly skály na Broumovsku (včetně Bischofsteinu) hojně oblíbené u Husitů, není se co divit, když koncem 14. století na skalách Bischofsteinu vyrostl skalní hrad, který jeho zakladatel a husitský vojevůdce Matěj Salava z Lípy nazval vzhledem k okolním skalám jednoduše jménem Skály. Osídlení hradu se neslo ruku v ruce se vznikem stejnojmenné osady, která byla založena na jeho úpatí. Dodnes tedy na mapách naleznete obouslovné zeměpisné pojmenování Skály/Bischofstein, a to jak u osady, tak u skalního hradu i u později vybudovaném barokním zámečku na hospodářském dvoře pod hradem. Pokud se nechcete trápit dvouslovným názvem, tak prostě tomuto místu říkejte stejně jako my domorodci, jednoduše Bišík.

Trasa patří k těm lehčím, řekl bych že může být považována za turistickou procházku. Bischofstein se nachází na hřebenu Jiráskových skal, zhruba 3 km od Teplic nad Metují, v sousedství Teplických skal. Základem je překonat zhruba tříkilometrové stoupání z Teplic nad Metují nahoru po silnici, ať už autem, stopem či na kole. Popis trasy tedy začneme kousek nad Bischofsteinem na turistickém odpočívadle, které slouží zároveň jako rozcestník pro turisty a cykloturisty.

Zatímco turistická modrá vede po asfaltce směrem dolů k jezírku a zámečku, my se od odpočívadla vydáme doprava po lesní cestě, která nemá turistické značení, ale která je současně cyklotrasou číslo 4036 do Adršpachu. Zhruba po 500 metrech projdeme chatovou osadou Skály, kde navážeme na turistickou zelenou, a chvíli budeme majitelům závidět nejenom krásné chatičky, ale i výhledy na okolí.

foto 01 vrcholek Bischofsteinu (pohled od chatové osady z cesty směřující na Čáp)

Na konci chatové osady po levé ruce spatříme krásnou repliku 150 let starého statku a poslední chalupou po pravé straně je stará myslivna. O několik desítek metrů dále na okraji lesa potkáme zhruba ve výšce 700 m n.m. turistický rozcestník Pod Čapím vrchem. Zatímco cyklotrasa 4036 vedoucí do Adršpachu, po které jsme prozatím společně se zelenou turistickou šli, vede dále po okraji lesa a po polní cestě, nás turistická zelená zavádí vpravo na úpatí lesa, kde nás po dalších 500 metrech čeká už prudké stoupání mezi skalními výběžky.

foto 02 stoupání lesem mezi skalami na vrchol Čáp (i dnes je možné rozeznat, že tu kdysi okolní panstvo nechalo vybudovat kamenné schody)

foto 03 během stoupání na Čáp projdeme nevelkým skalním průchodem

foto 04 stoupání na vrchol mezi nevelkými skalkami pokračuje

Po půlhodinovém stoupání dorazíme na vrchol skalního výběžku, který se nazývá Čáp nebo někdy Čapí vrch. I zde kdysi ve středověku stával malý skalní hrad. Z geologického hlediska jde o skalní suk, který je se svými 786 m n.m. nejvyšším vrcholem Teplicko-Adršpašských skal a zároveň se jedná o nejvyšší horu tvořenou křídovými pískovci v ČR. Kdo by to byl do tak nenápadného skalního vršku řekl, že? Na vrcholu se pokocháme tvary skalní plošiny, skalních výčnělků a krásnými výhledy na jihovýchod směrem na Ostaš, Hejšovinu a Bor, dále mezi stromy na severozápad směr Teplické skály a v pozadí na Mirošovské stěny. Malým pootočením vlevo od Teplických skal směrem na Trutnov začínají Krkonoše, žel většinou jsou skryté za korunami přilehlých stromů.

- foto 05** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 06** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 07** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 08** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 09** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp (v pozadí Ostaš, na obzoru Orlické hory)
- foto 10** pohled z vrcholu Čáp (na pozadí uprostřed Hejšovina, vpravo Bor)
- foto 11** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 12** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 13** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 14** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 15** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 16** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 17** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp
- foto 18** rozmanité tvary skalního vrcholu Čáp

Až se dostatečně vysluníte a pokocháte, přestože zelená trasa vede dále přes vrchol až do Teplíc nad Metují (tuto trasu necháme na jindy), můžete vyrazit stejnou cestou zpět do osady Skály. Tentokrát však neprojdeme chatovou osadou po okrajové lesní cestě až na původní výchozí místo, ale za poslední chatičkou po pravé straně se dáme po turistické zelené a žluté doprava dolů pod chatky, abychom po 500 metrech došli dolů pod Bischofstein, kde se dnes na původním hospodářském dvoře nachází barokní zámeček Skály a stylová restaurace s mnoha atrakcemi pro děti.

foto 20 zadní pohled na zámeček Skály

Takřka na závěr trasy jsme si ponechali přírodní lahůdku. Hned vedle zámečku Skály se nachází Černé jezírko (650 m n.m.), které je po své jedné delší straně lemováno Jiráskovými skalami. Jezírko je mezi přírodovědci známou lokalitou, která je unikátní výskytem několika vzácných druhů vážek. Mělké bezodtoké jezírko vzniklo přehrazením potůčku pod skalami Kočičího hradu (Katzenstein) a bylo součástí hospodářského zázemí barokního zámečku Skály (Bischofstein), který v 17. století vybudoval přestavbou dřívější tvrze první hradecký biskup Matouš Ferdinand Sobek z Bílenberka. Rybník měl původně sloužit k chovu ryb, ale kvůli extrémním podmínkám (kyselost 4,7 pH, velké teplotní výkyvy a málo kyslíku) se rybí osádka v jezírku neudržela. Tmavá barva vody, která dala Černému jezírku jméno, je odvozena od humusových kyselin, které se uvolňují z rašeliny a dalších rostlinných zbytků. Neudržovaný rybník má dnes vysloveně přírodní charakter a postupně zarůstá rašeliníkem, suchopýrem a sítinou. To vše tvoří ideální podmínky pro výskyt vzácných druhů chladnomilných vážek, kterých se zde celkem vyskytuje na dvacet druhů z

pěti čeledí. Unikátní je zejména potvrzený výskyt tří druhů vážek z rodu *Leucorrhinia*. Ty představují v naší přírodě severský eurosibiřský faunistický prvek. Jméno *Leucorrhinia* (Bílý nos) tyhle vážky dostaly podle nepřehlédnutelně bílého čela a horního pysku. Na Černém jezírku se nejvíce daří vážce čárkované (*Leucorrhinia dubia*), která zde létá v naprosto neuvěřitelném počtu až tisíců jedinců. Díky masivnímu výskytu této vážky člověk snadno přehlédne dva další a mnohem vzácnější druhy, vážku jasnoskrvnou (*Leucorrhinia pectoralis*) a vážku běloústou (*Leucorrhinia albifrons*), která má v ČR jen několik málo lokalit a patří tak k našim nejvzácnějším vážkám. Z dalších druhů stojí za zmínku například šídlo sítinové (*Aeshna juncea*), vážka tmavá (*Sympetrum danae*) a šidélko kopovité (*Coenagrion hastulatum*).

foto 21 pohled na Černé jezírko

foto 22 pohled na Černé jezírko

foto 23 pohled na Černé jezírko

Vychutnáme si trasu kolem jezírka, na které si můžeme počíst o vážkách a na straně u skal se pomalu vydáme vzhůru po červené mezi skalami na zřícenině skalního hradu Bischofstein/Skály.

foto 24 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 25 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 26 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 27 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 28 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 29 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 30 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 31 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 32 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 33 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 34 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 35 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 36 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 37 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

foto 38 skalní věže Jiráskových skal vedle Černého jezírka při stoupání na zřícenině hradu

Na vrcholku Bischofsteinu je upravená vyhlídková plošina, ze které jsou krásné výhledy na Ostaš, Hejšovinu, Orlické hory, Čáp a Ruprechtický špičák. Až se dostatečně pokocháme, můžeme kolem zříceniny hradu sejít dolů k Černému jezírku a po asfaltové silnici ukončit výlet nad jezírkem u původního výchozího bodu.